

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Journal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 130 (52)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. GRUODZIO MĒN. DEZEMBRO 22 D.

IV METAI

SVEIKINAME KALĖDŲ ŠVENTĖSE

KOREJOS karas

Ateinančios savaitės pradžioje baigsis 30 dienų laikas, kuris buvo lapkričio 27 d. paliaubų komisijos nustatytas kaip galutinis paliaubų sutarties pasirašymo data.

Per šį laiką turėjo būti pasirašyta paliaubų sutartis, ir nors karo veiksmai per šį mėnesį nebuvo sustabdyti, kaip iš pradžių buvo klaidingai pranešta, bet jie galima sakyti apsiriboja beveik tik oro kautynėmis. Žemės kariuomenės pajėgos beveik nekario, laikydamosios taigiai tu pačių dienų nustatytosios va dinamosios paliaubų skiriamosios fronto linijos, kuri turėjo likti kaip skiriamoji linija ir pačiai paliaubų sutarčiai pasirašius.

Kaip paskutiniai įvykiai rodo, derybose tarp UNO kariuomenės ir komunistų atstovų nedaug buvo pažengta pirmyn. Ir maža yra davinų, kurie leistų spėti, jog paliaubos bus pasirašytos iki Kalėdų švenčių. Priešingai betgi yra žinių, jog komunistai rengiasi prašyti, jog šis 30 dienų nustatytas laiko tarpas būtų prailgintas.

UNO kariuomenės vadovybė akyvaizdoje komunistų dėl senčios laikysenos yra nusis tačiusi griežtis aštresnių priemonių. Oficialus UNO kariuomenės informacijos šefas generolas Nuckals pranešė, jog amerikiečių karo aviacija vėl gavo įsakymus pulti transporto taikinius, kurie pasitaikytų ant kelio tarp šiaurės Korejos sostinės Pynogyong ir komunistų delegacijos būstinės Kaesong. Toliau gen. Nuckals pareiškė, jog UNO kariuomenės vadovybė visai nesirengianti praiginti 30 dienų laiko, numatyto paliaubų sutarčiai pasirašyti. Komunistai pasinaudoję šiuo laiku, kad privežtų tiekimo dalykų į frontą, kol šis kelias ne bus puolamas.

Šią savaitę komunistai betgi labai pagyvino paliaubų komisijos darbą, staiga pranešdami, jog jie sutinka pasikeisti karo belaisvių pavar dėmis. Karo belaisvių atžvilgiu komunistai laikėsi iki šiol su dideliu užsispyrimu savo neigiamo nusistatymo pranešti paimtųjų karo belaisvių skaičius. Šio mėn 18 d. betgi komunistai pareiškė, jog jie pasikeisė belaisvių sąrašais. Ta pačią dieną abi delegacijos pasikeitė sąrašais.

Komunistai patiekė kaip savo belaisvius 3 100 amerikiečių, virš vieno tūkstantio kitų įvairių tautybių ir apie 7.000 pietų korejiečių. Amerikiečių karo belaisvių sąrašė figuruoja taip pat senasis 24-osios divizijos vadovas generalas William Dean, kuris buvo laikomas jau nuo pereinamųjų metų kaip žuvęs karo lauke.

UNO delegacijos komunistų karo belaisvių sąrašė figuruoja žymiai daugiau žmonių: 132.474 karo belaisviai. Amerikiečių sluoksniuose yra rauda nusivylimas, kadangi vos tik trečia dalis amerikiečių karių pasirodo yra karo belaisviai iš tujų, kurie iki šiol buvo registruoti kaip dingę - 3.100 belaisvių iš 11.000 dingusių.

Taip pat ir pietų korejiečiai skaitė savo belaisvių žymiai daugiau, būtent, net 80.000, tuo tarpu, kai komunistai pranešė vos 7.000. Dabar UNO kariuomenės vadovybė turi nuspręsti, kaip bus vykdomas pasikeitimas. Kaip žinia, komunistai reikalauja pasikeisti «visus už visus», kas reiškia, jog amerikiečiai už 11 500 belaisvių turėtų atiduoti komunistams 132.474 savo

LIETUVOJE UŽDRAUSTA ŠVESTI KALĖDAS

Kai laisvame pasaulyje Kalėdų naktį gaus varpai kviesdami tikinčiuosius į piemenėlių mišias, bažnyčiose aidės džiaugsmingos Kalėdų giesmės, okupuotoje Lietuvoje bus tylu, tamsu ir liūdna. Kalėdų diena bus darbo diena. Komunistinė vyriausybė išleido dekretą, sulig kuriuo panaikinamos Kalėdų šventės, o jų vieton įsakoma švesti Stalino gimtadienis, gruodžio 21 d. Raudonasis barbaras apiplėšė Lietuvą ir lietuvius medžiaginiai. Korfiskavo nuosavybes, laukus, namus ir kitokį nejudomą turtą. Tuo dar nepasitenkina. Nori išplėsti iš žmonių širdžių patį brangiausį turtą — tikėjimą.

Maskva ir jos agentai visuose kontinentuose bando dažnai įtikinti, kad Rusijoje yra sąžinės ir tikėjimo laisvė. Bet gyvenimo faktai rodo ką kitą, kad ir šis dekretas draudžiantis švesti Kalėdas, o verčiantis, lyg anais Nerono laikais, vieton Dievo garbinti Staliną.

Lietuvis tėvynėje, kuri šandten yra paversta vienu didelių kalėjimų, šaltame Sibire ir kitose koncentracijos stovyklose netkrės progos savo brangiuosius įsitikinimus pareikšti viešai, rinktis į bažnyčias melstis, giedoti tas artimas širdžiai Kalėdų giesmes. Pavergtas lietuvis šias Kalėdas šves savo sieloje.

Erodas sužinojęs apie Kristaus gimimą ryžosi jį nužudyti. Daug buvo nužudyta Betlejaus apylinkėje nekaltų vaikelių. Ta pati istorija šiandien kartojas komunistų okupuotose kraštuose. Bet galutinėje sąskaitoje mūsų dienų Erodo bus toks pat likimas kaip ir ano prieš du tūkstančius metų. Jis žus, o pėsekiojama Bažnyčia išeis iš katakombų kaip pergaltėtoja, visam savo spindėjime.

Tikime, kad netoli toji vergijos sugriuvimo valanda, kurią džiaugsmo ašaromis sveikins visi.

Tuomet kitokios bus Kalėdos ir Lietuvoje...

belaisvių karo belaisviais pasikeitimas be abejonės gali pagreittinti ir galutiną karo paliaubų sutarties pasirašymą.

— Amerikos jūrų ministerija praneša, kad atominė energija varomas povandeninis laivas bus baigtas statyti tik 1954 metais.

įrankių žemės ūkiui, statomi keliai ir kt.

— Amerikoje vidutiniškai kasdien miršta nuo autobusų, automobilių bei kitų susisiekimo priemonių po 100 žmonių. Apskaičiuojama, kad per 4 paskutines šių metų dienas dėl nelaimingų įvykių žus apie 600 žmonių.

— Ispanijos vyriausybė leidžia grįžti visiems politiniams tremtiniams ir pabėgėliams.

— Amerikos katalikai Kalėdų švenčių proga nukentėjusiems nuo karo Korejoj, Italijoje, Vokietijoje ir kitur pasis du milijonu 250.000 kilogramų drabužių.

Taip pat nemaža dalis skiriama Vokietijai esančiai rusų okupacijoj.

— Tarptautinis atstatymo bankas Paragvajų paskolino 5 milijonus dolerių, už kuriuos bus perkama mašinų ir

— Rio de Janeire dienos metu plėšikai užpuolė autobusą ir iš vieno valdininko atėmė 16.000 kruzeirų.

VISAME PASAULYJE

Rusų atominės bombos

Rusijoje atominų ginklų gamybai didžiausia klūtis yra stoka uranio metalo. Trys didžiausios pasaulyje uranio kasyklos randasi vakarų demokratijų žinioje. Didesnės uranio kasyklos randasi Sovietų Sąjungoje Centrinėje Azijoje, prie Afganistano sienos. Bet ten gaunamo taip reikalingo atominiam ginklams metalo nepakanka ir jis yra žemos kokybės.

Uranijaus yra ir rusų užimtoje Vokietijos dalyje Saksonijoje. Tas kasyklas rusai dabar išnaudoja. Turingija ir Saksonija virto sunkių darbų stovyklomis, kur darbininkai — vergai kasą žemę naktimis ir dienomis ieškodami urano. Darbininkų skaičius siekia 300.000.

Taip pat rusai naudoja ir Čekoslovakijos uranijaus kasyklas.

Rusai su turimo uranijaus

atsarga negali daug atominų bombų pagaminti.

— Šią savaitę Amerikoje Elizabeth N. J. mieste nukrito keleto vinis lėktuvas su 56 keleiviais, atsimušęs į dangoraižį užsidedę. Visi keleiviai žuvo.

— Vakarų Vokietija ateinančioms metams karo reikalingam yra numačiusi biudžeto 13 bilijonų DM.

— Sausio mėn. atvyks į Rio de Janeiro Argentinos delegacija sudaryti naujai prekybos sutarčiai su Brazilija.

— Amerikoje siaučia didelių šalčių banga. Vietomis siekia 37 laipsnių C.

— Maskvos pranešimu, Rusijoje buvo sušaudyti du amerikiečiai, kurie buvo išmesti iš lėktuvų šnipinėjimui.

VIC-MALTEMA
COM LEITE FRIO, GELADO OU QUENTE
AGRADA A TODA A GENTE

Pavergtoje Lietuvoje

Lietuviškame Pajūryje

Lietuviškasis pajūris taip pat yra įgavęs kitą veidą. Klaipėdos uostas yra paverstas žvejų uostu ir norima pa versti «visasąjunginiu 3 jūrų uostu». Žvejų uoste yra per 190 kuterių. Per mėnesį užplanuota sugauti 30 tonų žuvis.

Yra žuvų konservų fabrikas, antrasis dar statomas. Giruliuose taip pat ruošiamasi statyti žuvis konservų fabriką. Šilutėj įsteigtas vita mino A ir žuvis kepenų fabrikas, žuvis taukai daug kur leidžiami į apyvarą. Dalis žvejų kuterių buvo pristatyta iš Karaliaučiaus, kita dalis gauta iš Suomijos, Sovietams reparacijų sąskaita. Kaliniai statė kariniams vidutinio tipo laivams įtaisus.

Yra bazė, kur reikia atiduoti visas žuvis: Ten žuvų priversta tiesiog krūvomis. Prie jos stovi nuolatos iš konservų fabriko atsiųstos mašinos, čia pat džiovykla, «ledininkai», su šaldytuvais specialūs vagonai žuviai pervežti. Atrodytų, kad tuo būdu Lietuvoje žuvis turėtų būti pakankamai, tačiau iš tikro Lietuvos gyventojai iš tos žuvis masės gauna tik galvas ir uodegas. Visa geroji žuvis vežama kariuomenei ir į Rusiją. Liepojoje yra kita žuvis bazė.

Į žvejų mokyklas, kurių Klaipėdoj yra dvi, išsyk priėmė tik lietuvius, bet vėliau į jas pakankamai kandidatų privažiavo iš visos Rusijos, todėl lietuviams, ypač kad jie tuos «visasąjunginius kandidatus» užsi puolė, dabar į jas patekti pasidarė beveik neįmanoma. Jiems belieka nebent tik kolchozai.

Taip pat smarkiai visur su stiprinta kontrolė. Kontrolės punktuose visus krato, viską apieško. Net kapitono kajutės laive daroma krata. Jei ras nors vieną žuvį, sustatys aktą, ir byla paklius į teismą.

O jei kontroliuotojus kontrabandinių prekių nepigaus ir vėliau šioks toks žuvis kiekis pasirodys juodoj biržoj, jam pačiam teks už viską atsakyti žodžiu, kaip visur bolševikinėje sistemoje, taip ir čia kylis kylj varo.

Pajūry, ypač prekybos uoste, daromi pratimai kelia išpūdį, jog sovietai ruošiasi karui. 1949-1950 metais visoj Lietuvoj ėjo miestuose perbutus tikrinimai, ir gyventojai nuo 16 metų buvo verčiami lankyti vakarinius sanitarinius kursus. Kam buvo pri pažinta mažiau darbo, tas buvo verčiamas būtinei. Net iš kolchozų siunčiami parengti kandidatai, daugiausia moterys, į sanitarių kursus, kur jos paruošiamos pirmajai pagalbai.

Šiomet ypač plataus masto sanitarinė «repeticija» buvo pravesta gegužės mėn. Klai

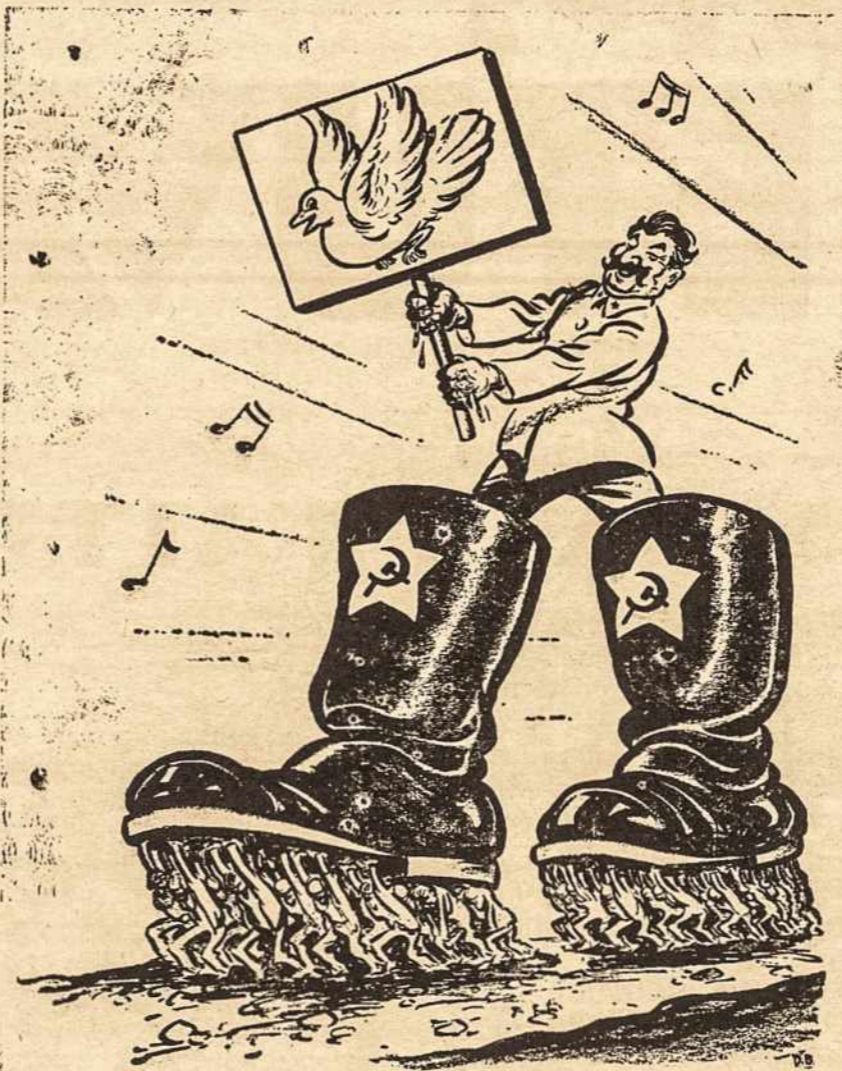
pėdoje. Buvo tikrinamas sanitarų pajėgumas. Žmonės buvo gaudomi gatvėse, vežami lyg tariai lavonai, sanitarai vaikščiojo su dujokaukėmis, perrišinėjo «sužeistuosius», kitus buvo nuvežę net į pirtį. Ne vienam per tuos pratimus dingo net ir pinigė.

Prie prekybos uosto vykdo mi pratimai atrodo panašūs į ruošimasi karo metui. Bet panašios «repeticijos» ne tik sanitarų, o ir ugnegesių daromos taip pat ir visoje Lietuvoje. Prie kiekvienos įmonės yra taip pat sanitarinės ruošos kursai.

— Be karo šiuo metu bolševizmą sunaikinti yra tik sąjona. Tai gerai žino patys bolševikai, todėl toks Višinskis Paryžiuje iš vakarų tik ciniš kai juokiasi. Ir kaip nesijuoks? Niekas nenori tvirtinti kad gal - bet tai yra daugiau teorinis galimumas jis su laiku padarys evoliuciją, bet šiuo metu jis yra gresyvus ir ruošiasi lemiamam smūgiui.

Jų taikos akcija - tėra tik paprastas manevras nukreipti visu dėmesį kitur. O nebūtų galima pasakyti, kad žmonės, patiems nemačiusiems savo akimis tikrosios realybės vakaruose ir visą laiką per šitais dešimtis metų visur tegirdint tai nuolatos kalandant į galvą, nepaliktų jokios įtakos: kinai, knygos, spauda, menas. Jei kartais ir gali pasiklausti per radiją iš Vakarų, tai ir tas pats apšaukiamas «priešo propaganda».

Bolševikai taip ir aiškina: žiūrėkite, pas mus kortelių jau nebėra, o Anglijoje jas įsiveda ir žmonės, pažinę

Kai Rusijos užsienių reikalų komisaras Višinskis Paryžiuje UNO susirinkime juokėsi iš nusiginklavimo pasiūlymo, tuo metu dailininkas piešė veidmainį Staliną, nešantį taikos vėltavą atremtą į pavergtų minių kančias, ašaras ir kraują. Tokia yra «sovietinė taika».

bolševikinių kortelių kietumą, apie anglų įvestasias pagal savo mastą galvoja dar blogiau. Bolševikai sako, kad Vakaruose žmonės badauja, ieško maisto po sašlavynus etc. Prieš kiek laiką bolševikinė spauda buvo taip pat paleidusi visą seriją tos rūšies parinktų nuotraukų iš tremtinių gyvenimo.

Į suvažiavimo garbės prezidentumą buvo pakviesti min. P. Žadeikis, iš Vokietijos atvykę VLIKo ir VT nariai prof. J. Kaminskas ir J. Makauskis. Metinis suvažiavimas nustatė naujos veiklos gaires ir nutarė pasveikinti VLIKą, min. Žadeikį ir Lietuvos vyskupus.

Socialdemokratai šaukia Chicagoj liet. socialistų konferenciją, kurioje pranešimus darys K. Bielinis ir prof. J. Kaminskas. Bielinis informuoja Amerikos lietuvius apie grupės veiklą, kur darbas, ne paisant p. žūrų skirtumo, eina sklindžiai ir sutartinai. Socialistai šiuo metu rūpinasi rajon. konferencijų pravedimu ir savo veiklos pagyvimu, kiek galint daugiau įsitraukiant į Lietuvos laisvinimo darbą.

Lituanistikos Institutas Brooklyne jau pradėjo veikti. Vilniaus ir V. D. un to profesoriai skaito liet. k literatūros ir Lietuvos istorijos pasakaitas.

Taip pat paruoštas Lituanistikos Instituto statutas, kuris numato narius mokslinės

Lietuviai Pasaulyje... Lietuviai Tarptautiniame Kongrese

Š/m spalio 7-14 dienomis Romoje įvyko Tarptautinis pasauliečių apastalavimo kongresas, kuriame dalyvavo apie 1300 atstovų iš visų kontinentų, atstovaujančių 64 įvairias šalis ir keliasdešimt tarp tautinių katalikiškų organizacijų.

Lietuvą atstovavo 18 asmenų su vysk. V. Padolskiu ir min. Ed. Turausku priešakyje. Didžiausia įnašą kongreso darbuose iš lietuvių pusės padarė min. Turauskas, pateikdamas išsamią nuskaitą apie katalikų persekiojimus anapus geležinės uždangos. Vaizdžia forma perteikti faktai apie katalikų bažnyčios padėtį Lietuvoje ir visuose kraštuose klausytojams padarė ne paprastai gilų išpūdį.

Dauguma Romos lietuvių organizuotai dalyvavo kongreso iškilmingoje kryžiaus kelio procesijoje spalio 12 naktį

senosios Romos griuvėsiniuose prie Koliziejaus.

Tie kryžiaus keliai tai buvo speciali kongreso malda už persekiojamąsias dėl tikėjimo tautas. Maždaug 5000 šios procesijos dalyvių tarpe persekiojamų tautų grupės užėmė centrinės vietas prie atskirų kryžiaus kelio stočių. Prie lietuviams skirtos 7 stoties lietuvių grupė sugiedojo vieną posmą giesmės «Marija, Marija», ir vysk. Padolskis atskaitė specialią maldą, kurioje lietuvių tautos kelias buvo sulygtintas su Kristaus kryžiaus keliu ir persekiojamos lietuvių tautos kančia su parpuolusio po kryžiumi Kristaus kančia.

Atskiruose kongreso posėdžiuose bei studijų rateliuose dažnai buvo minimi persekiojamų kraštų katalikai, jie statomi pavyzdžiu, jiems reiškiamas solidarumas ir ryžtamasi visomis galimomis priemonėmis prisidėti prie jų kančių palengvinimo ir pavergtų tautų atvadavimo.

— ALTO prezidentas priešmetinį suvažiavimą turėjo bendrą posėdį su LE, Pat. Liet. Grupe.

ir ūkinės erities. Bendruosius mokslinius reikalus spręsta taryba.

Jo įkūrimas yra reiškinas lietuvių gyvenime, nes mokslinis ir kultūrinis ginklas yra nemažesnis už politinį.

Taip pat rūpinamasi tinkamai paminėti V. D. Universiteto Kaune 30 metų sukaktį.

— J. Smetona, išlaikęs egzaminus, atidarė Clevelande biurą ir verčiasi advokato praktika.

KOVA SU RUSŲ IMPERIALISTAIS

Kerenskiui pasinešus sudaryti visų Sovietų pavergtų tautų vieningą demokratinį frontą, į kurio branduolį įeina šią vasarą per Stuttgarto pasitarimus dalyvavusios 5 rusų emigrantų grupės, jį pradėjo pulti tiek tame fronte neatstovaujantieji rusai, tiek baltai tiek kitos tautos, pažymėdamos, kad tos 5 grupės anaiptol neatstovauja visai ir tų pačių rusų tautai, kurios faktiškai tremtyje veikia ne 5 bet ar tik ne 35 partijos.

Kai kurie rusai, ypač monarchistai ir iš dalies vad. «vlasovinkai» su «solidariaisiais», nuėjo tiek toli, jog kai kur sušauktuose, kad ir toj pačioj Vokietijoje, susirinkimuose reiškę protestą prieš tas Kerenskiu užmačias, skelbė jį esant kaltininką dėl dabartinės Rusijos padėties, pasidavus «žydams ir kapitalistams» etc.

Kai kurios iš minimų fronte nedalyvavusių grupių sakosi esančios net pačioj Rusijoje išvysčiusios gana aktyvų pasipriešinimą.

Nors Kerenskius pastaruoju laiku savo pareiškimais baltų atžvilgiu darosi vis švelnesnis ir nuolaidesnis, tačiau tarp rusų, net ir demokratų, nekaltant jau apie anarchistus, yra grupių, kurios net ir dabar Sovietų pavyzdžiu tebesvajoja apie atstatymą «Ne priklausomos Rusijos su senosiomis sienomis». Kiek toli šiuo atžvilgiu sakysime, eina kad ir vadinamieji «vlasovinkai»?

Apie Vlasovo likimą ir jo sąjūdžio siekimus daugiau smulkesniu žinių paduoda šveicarų «Wochen Zeitung», kur aprašoma, kaip Vlasovo daliniai išlaisvino Prachą, ko dėl ten neatvyko amerikiečiai, kaip tie daliniai buvo išduoti raudonarmiečiams, o galiausiai ir pačiam su 11 gerolau 1946 m. rugpj. 1 d. buvo įvykdytas mirties sprendimas.

Šių metų rugsėjo mėn. 11 d. grupė čekoslovakų pabėgo iš anapus geležinės uždangos su laisvės traukiniu Vokietijon amerikonių zonon. Atvykę New Yorkan pabėgusieji geležinkeliečiai ir būdami toli nuo komunistinės tiranijos, pareiškė: «Dėkui Dievui, esame laisvi».

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Mielus klientus ir bičiulius SVEIKINA

Kalėdų švenčių proga ir linki laimingiausių Naujųjų 1952 Metų

Teresevicius & Balog Ltda.

P. Babickas

KALĖDŲ NAKTĮ

Didelis vieškelis. Aušta. Aš vienas.
Žvaigždės, kaip pievoje gelės.
Skamba Kalėdų varpai užu miško
Jam — Kūdikėliui.

Ir sudūmojau aš didžią dūmą:
Kad būčiau aš karalius,
Aš žmonių sieloms duočiau ramumo,
O kúnams — galios.

Ir mano žmonės būtų kaip gelės —
Didelės, skaisčios, gražios,
Ir jie gyventų amžiną šventę
Svajų mirazuos.

Pateka saulė, mintį ji pasuka:
Žiemą nežydi gelės,
Kas mūs gyvenimas?
Jam — Kūdikėliui.

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

El. Bujokaite

KALĖDŲ NAKTĮ

Su snaigėm žvilgančiom
ir su miškais širmais,
ramybė pamažu, tyliai
pas mus ateis.

Laukai, lyg kūčių stalas,
po užklotais baltais,
sniegulės nesulamdęs, nesumynęs
Vaikelis eis.

Nuims altoriai gedulą,
rarotos pasibaigs,
mažytė sniegena nupurtys šerkšną,
kur Jis praeis.

Petronėlė Orintaitė

Gelsvo Lino Žeme!

Kai pražydi vyšnios
Nemuno pakrantėj —
Sakalu pakiltum,
Vyturiu čirentum!

Liūdnos tavo gaidos,
Gelsvo lino žeme!
Šimtmečiais vergavus —
Ką rytojus lemia?

Graudžios tavo dainos —
Apie vargą gieda
Ir — nebūtą laimę
Papartėlio žiedo...

Skurdinas lietuvi,
Sibirus kentėjai...
Baudžiamomis skaudė
Ponai niekadėjai...

Vakar buvo laisvė
Dirvose, artojui, —
Kaip aušrinė skaisti,
Kaip žali atolai...

Šiandien vėl tau veidas
Sopuliu raudonas —
Želia naujas vargas,
Sielvartu lapoja...

Kai pražydi vyšnios
Nemuno pakrantėj —
Sakalu pakiltum
Vyturiu čyrentum..

Tai kodėl neradom
Papartėlio žiedo?
— Nelaimingai sesei
Ašarėlė rieda...

Liūdnos tavo gaidos
Gelsvo lino žeme,
Šimtmečius vergavus —
Ką rytojus lemia?

Šiandien tavo veidas
Sopuliu raudonas,
Želia juodas vargas
Kruvynuos dirvonuos...

Maironis

Senovės Daina

Oi neverk, motinėle, kad jaunas sūnus
Eis ginti brangiosios tėvynės!
ir pavirtęs kaip ažuolas girių puikus,
Lauks teismo dienos paskutinės.

Taip nelaužyk sau rankų, kaip beržo šakas,
Kad laužo surūstintas vėjas,
Tau dar liko sūnų, kas tėvynę praras,
Antros neišverks apgailėjęs.

Ten už upių plačių žiba mūsų pulkai,
Jie mylimą Lietuvą gina,
Kam nusviro galva, danguje angelai
Vainikus iš deimantų pina.

pustrečio šimto... Gai būtų ir pardavęs, bet sūnus nedavė.
Bijojo paskui, kad nepavogtų jo, ir naktim rakino dvejais
geležiniais pančiais. Ir kodėl jis neturėjo būti geras, jei
Jonukas, kur tik galėdamas, vogė avizas ir šėrė jį. Ne
kartą už tai tekdavo jam nuo tėvo.

Ir atsiminė senis, kaip barė ir net mušti ketino Jonu-
ką, atsiminė ir pagailo jam, kad dažnai barniu kankino
savo sūnų. Kas gi manė, kas gi tikėjosi, kad jį tokis var-
gas laukia, tokis baisus likimas...

Pernai Kūčios dieną šėrė gyvulius pats ketvirtas, ir
vyrų buvo pilna pirkia: du sūnų ir bernas samdininkas,
visi, kaip ažuolai.

O kur jie dabar vargdėnėliai?...

Ir taip pagailo jam sūnų ir savęs, kad vieni vienas
senatvėnlika, kaip pirštas, jog vos nepravirko senis. Su-
kandęs dantis murmėjo:

— Ne man vienam, ne man vienam... Kitiems dar
prasčiau... Dievas taip norėjo...

Nors lūpos kuštėjo tuos nusiramino žodžius, bet
širdis jų neklaušė, ir senis juto, kaip sunkiau ji plaka, lyg
maža jai buvo oro. Krūtinėje lyg katės draskėsi, ir aša-
ros veržėsi iš akių. Rijo ašaras ir stengėsi, kad nepravi-
rklų, kaip moteriškas; o ji labiau stengėsi, juo labiau
širdį skaudėjo. Net dantis sugriežė senis...

— Ot gi neverksiu - ir tiek?

Ir neverkė, nepravirko.

Gamino Rambys kūčią šeimynai ir gyvuliams, o šios
nelinksmos mintys plaukė, kaip bangos upėje. vienos ki-
tas sekdamas, vienos kitas vydamos, ir gaudūs jausmai
ėdė jo širdį... Lovoje pas lopšį sėdėjo apsiašarojusi mar-
ti ir supė vaiką, o kampe pas lentyną senė Rambienė
merkė miešiman slizikus, poterio ir dažnai šluostė ran-
kove senas akis... Senis piktai žvairei į jas, nes jisai ne-
kentė ašarų, o dar labiau nemėgo, kad tos ašaros jį vers-
te vertė pravirkti. Dirstelėjo senis į verkiančią marčią, į
savo senę ir lyg votį sau sužeidė...

— Na, eikite gi... — prabilo Rambys, pabaigęs savo
darbą, patsai atsėdėjo ant suolo, skobnių gale, kur sėdėjo
jau daugel daugel metų. Tą vietą jis užėmė tėvui mirus.
Manė, kad užims ją vyresnysis sūnus, tik jam mirus.

Atsisėdęs senis paėmė plotkelės karnelį ir persižeg-
nojo...

— Teleidžia Dievas sulaukti geroje sveikatoje links-
mesnių Kūčių, — prabilo jisai ir atkando plotkelės.

Piemuo ir Vikčiukas sėdėjo už skobnių ant suolo,
moterys susėdė ant uslano. Skobnys buvo didelės, ilgos,
pagamintos didelei šeimynai, ir gūdu buvo vos keliems
užu jų sėdėti.

Visi valgė plėtkes tylėdami, tik skala pas krosnį
traiškino ir šėšėliai mirgėjo ant sienų.

— Kur mūsų vaikeliai dabar? Kas jiems, Dievuliau,
kūčią pagamino? — neiscentusi graudžiai prakalbėjo Ram-
bienė. — Gal jų net gyvų nėra, gal jų tik kaulėlius jau
vejas purto!

Ir ašaros nukrito iš senės akių, kaip rasa, nuriedėjo
per senus, surūkusius, garankšciuotus veidus net šaukstan.

— Ar gal, Dievuliau, sužeisti kažkur pagalbos sau-
kiasi ir prisišaukti negali?... — pravirko marti.

— Ar nenutirsi tu! — rūšėiai subarė ją senis.

Alena, kaip buvo atkandusi silkės karnę, taip ir pa-
springo juo. Metė šaukštą ir, uždengusi delnais akis, nu-
bėgo į lovą. Ten įkimšo pagalvin veidą, sutriūbavo, užsi-
kvatojo, verksmu paspringo, drebėdama visu kūnu.

Neiškentė dabar ir Rambienė, paleido balsą ant visos
pirkios, numirėliškai marčiai pritardama, raudodama.

Vikčiukas pamatęs, kad motutė verkia, ir bobulė ver-
kia, susirangė kampe ir gailiai uždainavo, trindamas kum-
ščiuokais ašarotas akis, o lopšy jam pritarė mažas broliu-
kas.

Tik vienas piemuo, padėjęs šaukštą, dairėsi į visas
šalis ir svyravo, ar ir jam verkti, ar ne.

— Ar nesiliausite staugusios! — šuktelėjo Rambys
ir piktai trenkė šaukštą vidurin skobnių.

— Suvalgyti neduodate kūčios! Ir be jūsų staugimo
sunkul! — pasakė tyliau.

Jaučia senis, kad gerklėje lyg kažkokiskamuolys ko-
pa vis aukščiau, aukščiau, tajoja smaugia... — Vienas aki-
mirksnis - ir pravirks senis, kaip net moterys neverkia.
Stvėrė Rambys kepurę, kailinius, lyg labai įpykęs, trink-
telėjo durimis ir nuėjo priemenėn. Ten pasirėmė į ušėką,
prikniubo ir užtriūbavo taip, jog net sena krūtinė sudiegė,
Pajuto senė Rambienė savo vyro skausmą, suprato,
kad širdies skauda išvijo jį iš pirkios, ir išėjusi viena ran-
ka apkabino jo kaklą, o antra glostė jam galvą, tarytum,
ramino savo mažą anūkėlį...

— Tai, Mariute, prisigyvenova! Auginova vaikelius
ir senatvėje likova du vienu, kaip pirštu...

Lietuviai Olandijoje

Olandijoje mažoji lietuvių
kolonija buvo nežinoma ir už
miršta. Joje nėra nė vieno vi
suomenininko, nei lietuvių ku
nigo. Tik du, kitur išemigra-
vę lietuvių - treties drau-
gai, nepamiršo Olandijoje gy-
venančių draugų. Jų dėka ši
kolonija buvo aprūpinama
lietuvišku spausdintu žodžiu,
Anglijoje gyvenęs Juozas As-
tašauskas siuntė šiai koloni-
jai «Britanijos Lietuvį», «Tr-
emti» ir retkarčiais knygas,
o Amerikoje gyvenęs J. Ma-
čiulis du metus siuntė «Drau-
gą». Tokiu būdu ši kolonija
žinojo, kaip gyvena lietuvių
kituose kraštuose.

Vokietijoje gyvenančio tau-
tiečio J. Sakalausko pastan-
gomis šiai kolonijai pavyko
užmegsti ryšius su kun. J. De
dinu, kuris š/m spalio 14 d
aplankė Olandijos lietuvių,
atlaikė pamaldas, paskaitė
paskaitytą ir apskritai, supažin-
dino su darbo sąlygomis ki-
tuose kraštuose.

Tai buvo pirmas įvykis, ka-
da po keturių atsiskyrimo me-
tų ši kolonija susirinko ben-
droms pamaldoms ir išgirdo
lietuvių kunigo prasmingą ir
paguodžiantį žodį. Po pamal-
dų kukliam pobuviui susirink-
ta J. Kleivinio bute. Arbatė-
lės metu kun. Dėdinas pain-
formavo apie galimybes emi-
gruoti kitur, paskaitė išsamių
žinių apie dabartinę padėtį
pavergtoje Tėvynėje.

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVÉ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEXSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

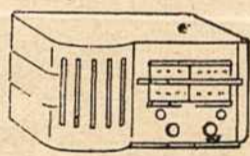
CASA SPRINDYS & CIA.

Galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Taip pat turi ir naujausių plokštelių. Čia yra

radio laboratorija įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — V. ZELINA

SOPAS PRONTAS HELIO

PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 M- TAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniais dažais ir paste. le.

ARTHUR SCHMIDT

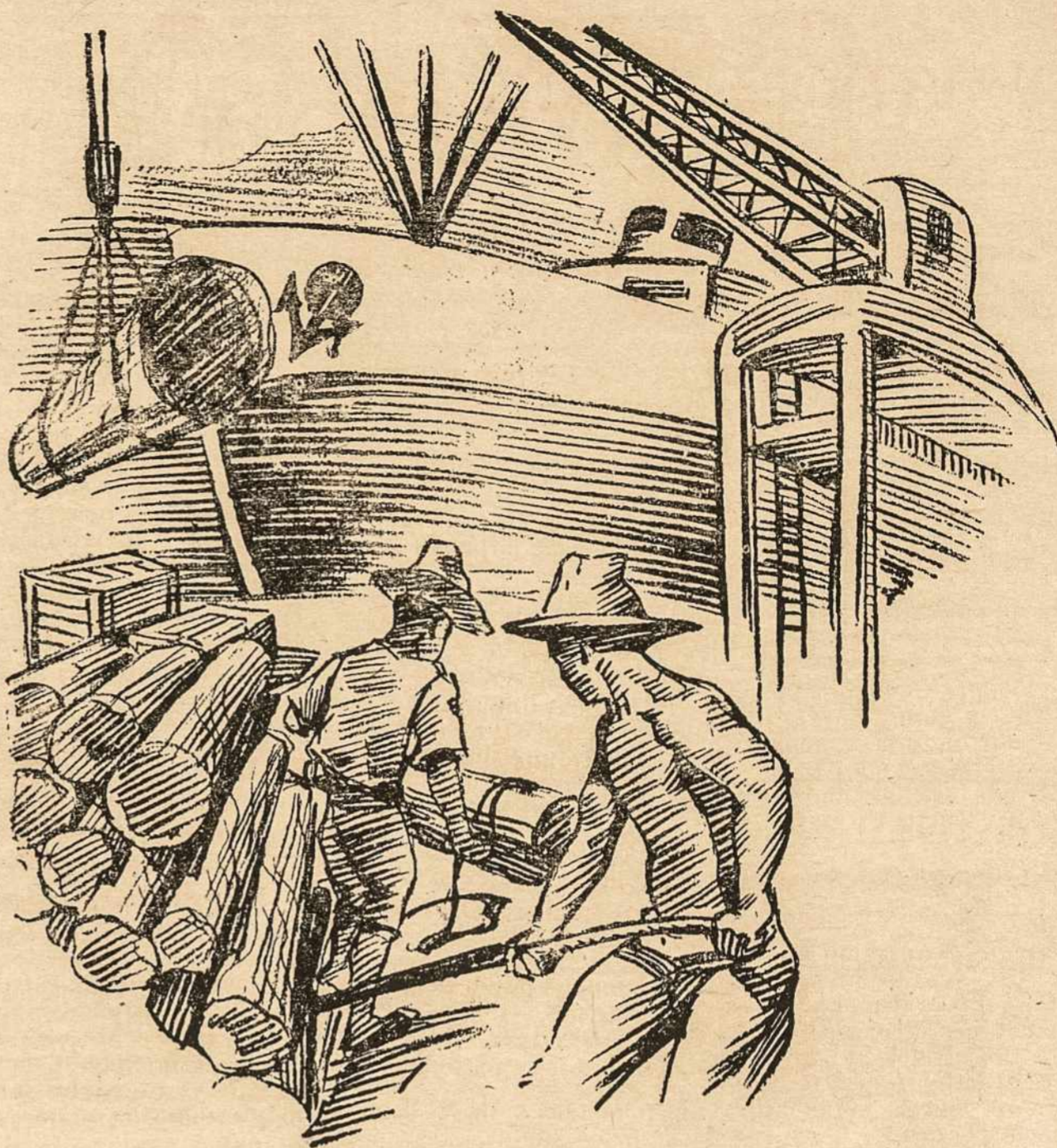
Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio!

CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini — Jauni ir seni — Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!

įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av, Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providência, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CAJAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinių, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510
Fone 35-3260

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés 719
São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitinkite ir visados naudokite!

RUA DINO EULNO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S ã O P A U L O

ALP(LKA)1815

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Lietuviai BRAZILIOJE

Baigė gimnazija.

Šiais metais do Carmo gimnaziją baigė Juozas Vaikšnoras, Albertas Šiaudžionis ir Fernandas Tijūnėlis.

Visi trys baigusieji tęs toliau mokslą Colegio.

— Pirmaisiais mokiniais varosi Danutė Bortkevičiūtė ir Vytautas Navickas, kurie mokosi Bragança miesto gimnazijose.

— Alg. Bortkevičius, kuris mokosi mažąjį São Paulo arkivyskupijos kunigų seminarijoje grįžo porai mėnesių pas tėvus Vila Belon atostogų. Taip pat atostogauja ir seminaristas J. Bajarūnas, kuris mokosi Minas Gerais vieno vie nuolyno priruošiamoj seminarijoje.

— Paruošiamasis kursas, curso de admissoã, seserų pranciškiečių gimnazijoje prasidės tuoj po Naujų metų. Informaciją gauti prašoma kreiptis į gimnazijos direktorę seselę M. Juliją, rua campos Novos 19 arba telefonu 3 0558. Ateinančiais metais veiks tik dvi pirmos klasės: berniukams ir mergaitėms.

— Šią savaitę iš Belo Horizonte São Pauloje lankėsi kan. Dr. Zenonas Ignatavičius, kuris prieš pusę metų iš Pomas Ritų Kongregacijos yra

atsiųstas į Belo Horizonte arkivyskupijos seminariją profesoriauti.

— Gruodžio mėn. 18 d. Vila Zelinoje mirė, pernešusi daug operacijų ir kentėjimų Elena Makarevičienė 48 metų amžiaus. Velionė paliko nuliū dusį vyrą Antaną, dukterį Genę, sūnų Kazimierą, brolius, seseris, anūkus. Palaidota Quarta Paradž kapuose.

Velionė buvo uoli Liet. Kat. Moterų Draugijos ir Maldos Apaštalavimo narė.

Septintos dienos egzėkvi os už a. a. Elenos Makarevičienės vėlę bus ateinantį pirmadienį gruodžio mėn. 24 d. 8 val. Vila Zelinos lietuvių bažnyčioje.

— Už a. a. Veronikos Masienės vėlę trisdešimtos dienos egzėkvi os bus šį šeštadienį gruodžio 22 d. 8,30 val. Vila Zelinoje.

— Gruodžio mėn. 22 d. Vila Zelinoj bus sliūbas Juozo Lesevičiaus su Bronislova Čekaitiene.

— Gruodžio mėn. 29 d. mainys aukso žiedus: Henrikas Kazokas su Gera Bražionyte, João de Alencar su Ona Juzėnaite, Balys Greičius su Marija Bočyte, Vincas Jušinskas su Birute Gutauskaite, Albinas Jočys su Ona Beraityte.

Padėka.

Rio de Janeiro Lietuvių Sąjungos «Dainava» Valdyba šiuo reiškiu nuoširdžią padėką visiems atsilankiusiems į jos su ruošimą š/m lapkričio 17 dieną lietuvišką vakarėlį ir tuom kaip moraliai taip materialiai tas Valdybos pastangas parėmusiems

Taip pat nuoširdžiai dėkoja visiems savo triusų prisidėjusiems šį vakarėlį ruošiant. O ypatingai tai ponioms: A. Dubauskienei, P. Kumpienei ir M. Jaseliūnienei, paruošusioms skanius bufeto patiekalus ir jais rūpestingai pasilinksminimo dalyviams vaišiniusioms. Poniai O. Laskauskienei rūpestingai padabinusiai dalyviams gražiomis gėlėmis ir sėkmingai pravedusiai pelningą loteriją Panelei Z. Laskauskaitei nupaišusiai daug gražių, programų vakarėlio prisiminimui. Poniai St. Dutkui nuotaikingais armonikos garsais pajavirinusiam programą, ir gyvai priminusiame Lietuvos gegužynių laikus. Ir Poniai V. Petroniui nemokamai atspausdinusiam pakvietimus.

Šis pasilinksminimas pajamų davė Cr\$ 6.431,00, išlaidų padaryta Cr\$ 5.018,50, tuo būdu «Dainava» gryno pelno apturėjo Cr\$ 1.412,50.

Valdyba.

— Dr. Vinco Kudirkos vardo mokykloje, Mooc, rua Lituania 67, gruodžio mėn. 25 d.

15 val. ruošiamas Kalėdų Eg-lutė su meniška programa ir Kalėdų Seneliu.

gė gimn-laiką ge-nais metais ėjo be suklypimų iš klasės klasėn. Ateinančiais metais pradės Colegio kursą.

PARDUODAMA ŪKIS

(Sítio) iš 8 alkierių 6 kl. nuo Piedade ant kelio S. Paulo Parana. Gyvenamas namas vais medžių ir Cr\$15 000 00 vertės eukaliptų. Del smulkesnių informacijų kreiptis: Piedade Rua Coronel Pereira, 52

SKUBIAI REIKALINGI į me kanikos dirbtuvę saltkalviai - (sereleiro) atlyginimas geras kreiptis: Av. Zelina, 714 - fundos.

PARDUODAMAS NAMAS rua B nr. 33. Vila Adade už orfanato susidedantis iš 2 miegamų kambarių, virtuvės, vonios ir priekyje - armazenas. Informacijų galima gauti vietoje

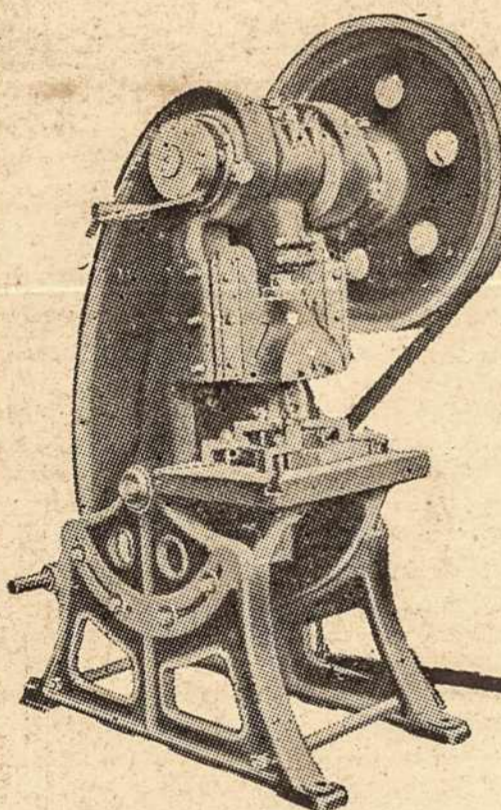
Fernandas, Vyto ir O'os Tijūnėlių sūnus, šį mėnesį baigė gimnaziją.

IŠ ANKSTO RUOŠIŠIS Į L. R. K. BENDRUOMENĖS CHORO 15 METŲ JUBILĖJINIŲ KONCERTA-VAKARĄ

kuris įvyks sausio mėn 19 d. Sociedade Ginastico Paulista, R. Couto Magalhães 280 Pakvietimus galima įsigyti pas Bendruomenės choro valdybos narius, choristus, V. Zelinoje V. Tijūnėlio bare, klebonijoje ir Avenida São João 233, prieš didžiuosius pašto rūmus, Juozo Karpavičiaus siuvykloje

TECELAGEM DE LINHO E ALGODÃO "BALTICA" TERESEVICIUS & BALOG LTDA.

Gamina staltieses lino Belga įvairaus didžio, medžiaga vyriškiems ir moteriškiems kostimams. Lovatieses medvilnės ir šilko (Raion). Priima užsakymus. Parduodama vietoje fabriko kaime, lietuviams didelė nuolaida São Caetano do Sul — Travessa São Francisco, 202 São Paulo

Oficina de Modelos para fundição e Marcenaria!

PETRAS SIMONIS

BRAIŽYTOJAS — MODELISTAS

Įvairiausi modeliai mašinų lydimui!

BALKONAI, VITRINOS IR KOMERCINIŲ ĮSTAIGŲ ĮRENGIMAI!

VISI KITI MEDŽIO DARBAI!

São Paulo, Vila Zelina
Rua Venda Nova, 46
Telef. 3-0710

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C — VILA ALPINA

Radio Dirbtuvė ir Laboratorio

ALGIRDAS IDIKA

RUA BENJAMIN CONSTANT, 103 — São Caetano do Sul

SOPAS PRONTAS HELIO

PRONTAS EM 5 MINUTOS PALADAR CASEIRO

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

Registrado no C.R.C. sob o nº 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Lequeiramentos
Balanços
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

INDUSTRIA METALURGICA "INDOZ" LTDA.

Rua Benjamin Constant, 192 8.º andar salas 801/2 Fone 33-3867 S. Paulo

- Fabricação de Carros tanques para transporte de combustíveis
- Tanques subterraneos para gasolina, oleo, etc.
- Turbinas Hidro-eletricas para diversas capacidades
- Bombas, baldes e carrinhos para oleo e graxa
- Parafusos e ganchos especiais para telhados de cimento amianto
- Ganchos e pinos para isoladores
- Niples de 1/2" a 4" cônicos e paralélos.

